

349
1.2.1914

GENTO - ESPERANTO

Monata Propaganda Bulteno de la ESPERANTO - GRUPO de GENT - GAND. (Belgujo.)

REDAKCIO — REDACTION — REDACTIE :

Rue de Gand - 34. — Gentsche straat — Mont St. Amand — St. Amandsberg, (GENT - GAND).

Ne presitaj manuskriptoj oni ne resendas. La redakcio konservas por si la rajton korekti la laubezo de manuskriptoj.

Por ĉio, kio koncernas la redakcion, sin turni EKSKLUSIVE al la ĉefredaktoro, 34, Rue de Gand, Mont St. Amand - lez - Gand.

Abonprezo : Belgujo 2 fr. Eksterlando 3 fr. — Abonnements : Pour le pays 2 fr. pour l'étranger 3 fr. — Abonnementen : Binnenland 2 fr. Buitenland 3 fr.

ADMINISTRACIO kaj ANONCOJ - ADMINISTRATION & ANNONCES - ADMINISTRATIE & AANKONDIGINGEN :

60, Boulevard Saint Liévin, — Sint Lievenslaan, 60, Gent - Gand.

Adresser à l'Administration tout ce qui concerne les abonnements, changements d'adresse et annonces.

Alles betreffende de abonnementen, veranderingen van adres en aankondigingen te zenden aan de Administratie.

fr. pour l'étranger 3 fr. — Abonnementen : Binnenland 2 fr. Buitenland 3 fr.

L'Avenir et l'Espéranto.

Sous ce titre, nous reproduisons le remarquable discours prononcé à la Sorbonne, lors de la distribution des prix du Groupe Espérantiste de Paris, par M. le Professeur CHARLES RICHET, membre de l'Académie de Médecine et Professeur à la Faculté de Médecine de Paris, qui vient d'obtenir le prix Nobel de Médecine pour 1913.

L'opinion d'un savant tel que le Professeur Richet, croyant à la possibilité d'une langue auxiliaire et au succès final de l'espéranto, est certes de nature à réjouir nos Samideans, et à donner à l'espéranto une solidement esprit forte qui, à priori, éclairent l'hypothèse l'idée d'une langue seconde, commune à tous les peuples. Puisse l'attitude de M. le Professeur Richet, approuvant sans réserve et encourageant ouvertement les efforts des espérantistes, servir d'exemple et attirer l'attention de nos Gouvernements sur une œuvre appelée à rendre les plus grands services à l'humanité.

H. P.

La Mission du Président,

Mesdames, Messieurs,

Permettez-moi de vous remercier tout d'abord des paroles trop bienveillantes que vous m'avez adressées et laissez-moi vous dire aussi que, quoique n'ayant pas le pouvoir de parler l'espéranto, je me sens parmi vous, chers amis espérantistes, tout à fait en famille.

Car voici longtemps, très longtemps, que je me suis dévoué corps et âme à une cause sainte entre toutes et voisine de la vôtre, la cause de la paix. Oui vraiment, entre la cause de la paix et la cause de l'espéranto, il n'y a pas de dissociation à faire : l'une est un fragment de l'autre, de sorte que pour bien défendre la fraternité entre les hommes, il faut propager la fraternité du langage. N'est-il pas évident pour nous tous que, si les hommes ont tant de haine les uns contre les autres, c'est parce qu'ils ne se comprennent pas ? Ne pas savoir ni vouloir se comprendre, voilà la vraie cause de toutes les guerres. Cette monstruosité de la guerre, dont déjà s'indignait Bossuet, de la guerre qui force les hommes à s'entretenir sans se hâter, c'est là, n'est-il pas vrai, la grande plaie toujours saignante, toujours ouverte, de nos sociétés modernes, où les peuples ne songent qu'à se ruer les uns contre les autres, pour se ruiner, se piller et s'égorger.

Donc, résolument, étant l'ennemi acharné de la guerre, je suis un partisan, un ami, un apôtre de l'espéranto.

L'idée d'une langue internationale, pour beaucoup de gens soi-disant raisonnables, passe pour une chimère : mais ce mot de chimère n'a rien qui m'épouvante. Loin de là ! La chimère d'aujourd'hui, c'est la réalité de demain. Les hommes ont été de tout temps menés par les fauteurs de chimères ; car les conducteurs d'hommes ne sont pas ceux là qui se traînent docilement dans les vieux sillons, enlisés dans la même douloureuse ornière : ceux là ne conduisent pas les hommes, ils sont conduits. Ceux qui mènent les destinées du monde, ce sont ceux qui voient plus loin et plus haut, qui savent entrevoir l'avenir dans un rêve de bonheur.

L'avenir est aux chiméristes. Depuis ce noble chimériste qui fit le sermon sur la Montagne jusqu'à ces audacieux chiméristes qui menèrent la Révolution française. Ces chiméristes avaient entrevu l'avenir, et ils n'ont pas reculé devant les railleries, les injures et les persécutions. Aujourd'hui nous n'avons plus guère les persécutions à craindre : mais il reste les railleries, les sarcasmes, les méconnaissances, et surtout les ignorances.

Et on nous fait des objections ridicules, tellement ridicules qu'on a quelque peine à les réfuter, tant elles sont dénuées de sens.

Cependant il faut avoir le courage de faire ces réfutations. Si niaises que les objections puissent vous paraître, il est bon de répondre ; car les objections, même niaises, ont grande force auprès des foules. Par conséquent il faut, pour les esprits simples, répondre en leur donnant quelques arguments simples.

Or de tous les arguments qu'on peut fournir pour l'espéranto, il n'en est pas qui me semble plus évident que celui-ci. Il y a des populations tout entières, qui possèdent deux langues maternelles. Est-ce que cela peut être contestable ? Pouvez-vous ignorer qu'en Provence, par exemple, toute la population parle le provençal et cependant elle parle couramment le français. Dans le pays basque, on parle le français et le basque. En Bretagne, on parle le breton et le français. Dans le pays de Galles, on parle le gallois et l'anglais. En Suisse,

500.000 personnes parlent le français et l'allemand. En Finlande, on parle le finnois et le suédois. On pourrait multiplier les exemples et citer encore l'Italie où les Siciliens et les Piémontais, qui tous parlent italien, ont un dialecte spécial, très différent de l'italien véritable qui se parle à Florence et à Rome.

Par conséquent la démonstration est faite. Les artisans, les paysans, les ouvriers, sans pâler sur des grammaires, sans approfondir des méthodes compliquées, arrivent à parler couramment deux langues maternelles.

Donc on peut parler deux langues maternelles.

Cette proposition qui est à la portée de toutes les intelligences, représentera, si vous le voulez, la *majeure* de mon raisonnement, et cette *majeure* est indiscutabile.

Quant à la *mineure*, comme disent les logiciens, elle se formule ainsi : *l'espéranto est une langue plus facile à apprendre que toute autre langue*.

Est-ce que ce n'est pas le génie de la langue espérantiste que d'être d'une prodigieuse facilité ?

Donc (et ce sera la conclusion de ce syllogisme), *on pourra très facilement prendre l'espéranto comme seconde langue maternelle*.

Car notre chère et aimée langue maternelle, il faut la garder religieusement, la cultiver, la choyer, parce qu'elle fait notre littérature, et que notre littérature a fait notre mentalité. L'âme d'un peuple, c'est la langue qu'ont parlé vingt-cinq générations de ce peuple. Mais ajoutons à cette langue, qui est la nôtre, une autre langue maternelle qui sera universelle, qui nous fera comprendre de tous les hommes, et ce sera l'espéranto.

Eh bien, ce n'est pas une chimère. Les faits nous montrent que très rapidement, l'espéranto a pris une extension énorme. Quelquefois, les développements sont lents, même pour les choses qui doivent progresser et se répandre triomphalement dans le monde. La religion chrétienne, qui couvre maintenant l'univers, a commencé bien petitement. C'étaient douze apôtres, animés d'une foi ardente et d'un zèle enthousiaste. Au bout de cent ans, cette religion nouvelle n'avait pas fait beaucoup d'adeptes. Il fallut trois cents ans pour qu'elle fit le tour de la Méditerranée. Est-ce que d'après la marche de l'espéranto, nous n'avons pas le droit d'attendre des progrès plus rapides. Il n'y a pas trois cents ans que l'espéranto a été imaginé, et cependant, il s'est étendu bien au-delà de la Méditerranée. Si nous compsons ses adeptes, nous arriverions au chiffre d'une très grande ville. Et ce chiffre a été obtenu en peu de temps, par la simple persuasion, sans que nous ayons été aidés ou protégés par les pouvoirs publics, par les Parlements. Dans aucun pays du monde les Gouvernements n'ont fait quelque chose pour nous. Cependant, par l'énergie de quelques hommes, cette énergie passée qui nous donne tant d'espoir sur l'énergie future, notre domaine s'est magnifiquement étendu.

Ce n'est pas sans raison que j'ai parlé de la religion chrétienne et que j'ai fait une comparaison qui pourraît paraître sacrilège à certains. C'est parce que nous voyons dans l'espéranto quelque chose d'analogue à la fraternité chrétienne. Oui, vraiment, ce qui domine dans l'idée d'une langue internationale, c'est que les hommes pourront converser comme des frères, puisqu'ils auront le même langage. Rappelons-nous que, si le christianisme a conquis le monde, ça a été par la persévérance et le presque divin apostolat des premiers chrétiens.

Aussi, pour terminer cette petite amicale allocution, vous dirais-je : Avant toute chose, ne vous relâtiez pas dans votre propagande : continuez votre œuvre ; surtout sachez bien que ce n'est pas par des sociétés ni par des journaux, ni par des conférences, ni par des livres, ni par des discours, que les idées se propagent, mais par les conversations, et par conséquent, les conversions individuelles. Agissez individuellement, et vous verrez les adhésions se multiplier.

Donc je souhaite, à cette chère langue, pour le prochain Congrès qui va avoir lieu, gloire et succès. Merci à vous tous, de vous consacrer à cette noble cause, merci.

CHARLES RICHET.

Nouveau Cours d'Esperanto !

Afin de permettre à chacun de profiter des avantages à connaître la langue auxiliaire, nous avons décidé d'organiser un nouveau cours d'espéranto, tous les lundis à 7 1/2 heures du soir, dans notre local : « Salle des Notaires », Place Laurent, (entrée privée : rue des Boutiques) à partir du 2 mars prochain.

Tout débute en 12 leçons.

(L'Ouverture du cours sera précédée d'une conférence sur l'utilité de l'espéranto)

Commerçants, industriels, étudiants, artisans etc. VENEZ TOUS au cours d'espéranto ! Vous serez émerveillés de la facilité et des avantages qui découlent de la connaissance de la langue internationale !!

Le Comité du
Groupe Espérantiste Gantois.

Enige meters metaaldraad.

Overlaatst was ik uitgenodigd ten huize van een familielid, waar men sinds verscheidene dagen bezig was het verachterde, aarsvaderijke petrouncit te vervangen door de allesveroverende electriciteit. Van den kelder tot de bovenste verdieping zag ik de smalle zilverwitte buizen zwierig naar omhoog klimmen langs de effene wanden, of zich kronkelend slingeren om de bochten en hobbeligheden van lijst- en paneelwerk. Die buizen, zoals men weet, bevatten de leiddraden, die de electriciteit in de gloeilampen aanvoeren. Begeerig de nieuwe verlichting te bewonderen, zocht ik den knop, achter een deur verborgen en draaide. Doch de zaal bleef in het halfduister gedompeid. Ik hernieuwde mijn poging, maar te vergeefs. Verwonderd keek ik op, want ik wist dat de plaatsing onberispelijk was gebeurd, bestuurd door eenen ingenieur-electricien ; de heer des huizes glijdlachte schalks en gaf mij de verklaring van het raadsel : alles was gereed maar... de verbinding met het net der stadsleiding was nog niet voltoeken. **Enige meters metaaldraad** ontbraken nog ; eens die geplaatst zal gansch het stelsel in werking treden en in al de delen van het gebouw een zacht en helder licht verspreiden !

Dat geval, in zich zelven zoo onbeduidend, deed mij nochtans in gepeinzen wegziiken en onwillekeur kwam er mij eene vergelijking te binnen. Inderdaad, ik vond eene treffende overeenkomst tusschen die **enige meters metaaldraad** en de **wereldtaal**.

De 2^e helpt der verledene eeuw zag men ten alle kanten grote vernuften en geleerd opdagen, die belangrijke en nuttige uitvindingen deden of reeds bestaande verbeterden en volmaakten ; de voornaamste zijn ongetwijfeld deze op het gebied van verkeermiddelen.

Telegraaf en telefoon overdekkken den aardbol met een dicht en uitgestrekt net, dat zijne mazen zelfs op den bodem der zeeën weeft en ons toelaat onze gedachten met bliksemnelheid de aarde rond te zenden. De stoomvaart, de ijzeren wegen, de automobielen, de luchtvaart hebben de afstanden en de grenzen tusschen de volkeren doen verdwijnen, niet alleen tusschen de landen maar tusschen de 5 werelddeelen. Het wisselen der gedachten, het verplaatsen en naderbijbrengen der lichamen hebben eenen hoogen trap van volmaaktheid bereikt en, in even-

Nieuwe Leergang van Esperanto !

Om aan iedereen de gelegenheid te geven de voordeelen der hulpwereldtaal te kennen, hebben wij besloten eenen nieuwe leergang van Esperanto te openen, alle Maandagen, om 7 1/2 ure 's avonds, in ons lokaal: Notarissenzaal, Laurentpl. (bijzondere ingang: Winkelstraat), te beginnen van den 2 Maart aastaande.

Totale leergang in 12 lessen.
(De heropening der leergangen zal voorafgaande worden van eene voordracht over « Het nut van Esperanto. »)

Handelaars, nijveraars, studenten, burgers, enz. allen naar den leergang van Esperanto ! U zult verbaasd zijn over de gemakkelijkheid en de voordeelen die u de kennis der hulpwereldtaal zal meebrengen.

Het Komiteit van de
Gentsche Esperantische Groep.

redigheid wel zooveel vooruitgang gedaan op de verouderde stelsels als het elektrisch licht op de bougieën en de petroleilampen.

Edoch, in de bewerkingsing van al die verschillende verkeermiddelen ontbrekt iets. Inderdaad, wat baten mij de telegraaf en de telefoon, zoo er, aan het andere einde des draads, zich een persoon bevindt die mijne taal niet spreekt, of omgekeerd ? Wat baat het mij, in de tijdruimte van eenige uren, drie, vier landen te kunnen doorreizen, in een 6-tal dagen den Oceaan te kunnen overvaren, zoo ik de taal dier landen of werelddeelen niet machtig ben ? De luchtvaarders, die op heden betrekkelijk zeer klein in getal zijn, moeten nooddadelijk dagelijks in aanraking komen met ambtsbroeders van verschillige nationaliteiten ; zoo eene vergadering moet niet slecht gelijken aan eenen toren van Babel !

Hooggeroemd moeilijkheden zouden wegvalen, bestond er eene gemeene taal, eene wereldtaal !

Het net der verkeermiddelen is gereed, het is geplaatst met eene bewonderenswaardige juistheid, maar... er ontbreken **enige meters draad** t. t. z. eene wereldtaal, eene gemakkelijke taal, dezelfde voor alle volkeren, in alle landen, in eenieders bereik, plooibaar, welluidend, dienstig voor alle gebruik, toepasselijk voor alle bedrijven, beroepen, kunsten en wetenschappen, gezuid van allen overtuigen ballast, het maximum van eenvoudigheid bezittend.

Welnu, ze bestaat ; die **enige meters draad** liggen ter onzer beschikking : 't is **ESPERANTO**. Die taal voldoet aan de zoveel opgesomde vereischten ; inderdaad : 16 regels en 1800 grondwoorden, daaruit bestaat zij. Ter loops zij gezegd dat wij, Vlamingen, die grootendeels de 2 landstaal machtig zijn, 85% dier grondwoorden in eene dier 2 talen terugvinden.

Waarom dan langer gewacht de verbinding met de stadsleiding te voltrekken ? Waarom dan gearzeld, voornamelijk gij, verstandelijk ontwikkelden, geleerden, handelaars, nijveraars, reizigers, enz., u dit wonderbaar verstaanmiddel aan te schaffen.

Hoe lang nog gaat het menschdom zich vermaken met doelloos aan de knoppen der electriciteitsinrichting te draaien en uit onwetendheid of uit gemakzucht zich te moeten herhalen : ik zou kunnen klaar licht hebben, maar ik schrik terug voor de oproeping, mij **enige meters metaaldraad** te moeten aanschaffen.

E. LÉKRIEK.

Petite Chronique.

Le roi d'Espagne, qui est depuis longtemps un fervent de l'Esperanto, vient d'ordonner la création d'une chaire d'Esperanto à l'Université de Madrid, et un cours de langue auxiliaire à l'Académie de commerce, à l'Institut Saint-Isidore et dans les écoles normales.

* * *

Le 8e Congrès scientifique du Chili a approuvé le vœu suivant : Le 8e Congrès scientifique du Chili confirme au gouvernement chilien le vœu que l'Esperanto soit introduit dans les instituts de commerce et les écoles d'instituteurs et d'institutrices *, complété par cette addition : « ..et qu'on l'introduise aussi dans les écoles militaires et de la marine. »

* * *

L'Académie de Sciences et d'Art de Pittsburgh (Etats-Unis), qui est une filiale de l'institut Carnegie, vient de créer une section d'Espéranto.

* * *

Au récent Congrès anglais de la Paix, le célèbre pacifiste Moscheles fit accepter un vœu tendant à l'utilisation de la langue auxiliaire Espéranto dans les futurs Congrès et dans les Conférences internationales.

* * *

Il résulte d'une statistique publiée par l'Association polytechnique, dont M. Baudin, ministre de la marine, est président, qu'à côté des cours de français (28), d'anglais (56), d'allemand (41), d'espagnol (15), et d'italien (10) professés chaque semaine à Paris, il existe 20 cours hebdomadaires d'Espéranto donnés également sous le patronage de ce puissant groupement.

* * *

Il existe aux Etats - Unis 6.000 enfants, appartenant à 94 écoles, qui étudient l'Espéranto et qui correspondent, à l'aide de cette langue auxiliaire, avec leurs petits camarades du monde entier.

* * *

M. Chaumet, ancien sous - secrétaire à l'état aux postes et télégraphes, vient d'accepter la présidence d'honneur de l'association des postiers français espérantistes.

* * *

Le bureau officiel de Tourisme, à Brisbane, vient d'édition, en espéranto, une série de cartes postales des plus jolies vues d'Australie. Ce consulat accepte également l'Esperanto dans sa correspondance.

* * *

Le Ministère du Commerce et de l'Industrie de Russie vient d'accorder officiellement à la Société Espérantiste de Saint-Pétersbourg une subvention de 2.500 francs pour la fondation dans ladite Société d'un Office Commercial et Industriel Espérantiste.

* * *

Le 14e Congrès international contre l'Alcoolisme, qui vient de se tenir à Milan du 22 au 27 Septembre, a accepté l'Espéranto parmi les langues officielles du Congrès pour les discours et les discussions.

Lors du dernier Congrès international de Médecine qui s'est tenu récemment à Londres, ont eu lieu plusieurs réunions de membres de l'Association Universelle Espérantiste des Médecins, sous la présidence du Professeur bien connu Jameson-Johnston, au cours desquelles furent présentés par des médecins de diverses nationalités des rapports scientifiques en Esperanto.

* * *

De « Universala Esperanto-Asocio » heeft onlangs hare grote medaille van luchtscheepvaart toegekend aan den stuurman Bider, den overwinnaar der Alpen, welke, gedurende het congres van Bern, met zijn luchtschip de Esperantisten op den Gurten ging bezoecken.

* * *

Een zeer belangrijk Congres der Franse Vereenigingen van Toerisme vergaderde zich te Parijs, van 15 tot 19 October, naar ingeveng van den Matin, en onder den naam van *Staten-generaal van Toerisme*. De president der Republiek en vier

ministers hadden er de hooge bescherming van aanvaard, en een zeer groot getal Initiatief-syndicaten en Vereenigingen van Tourisme hadden er hunne afgevaardigden gestuurd.

Het Congres nam met algemeene stemmen den volgenden wensch aan :

« Het Congres

« Drukt den wensch uit dat al de Franse vereenigingen van Toerisme, Initiatief-Syndicaten, enz. zouden helpe tot de verspreiding van Esperanto. »

En trekt de aandacht der openbare Machten op die belangrijke vraag ».

Se S. F. P. E. (Société Française pour la propagation de l'Espéranto) had bij die gelegenheid eene brochure uitgegeven onder den titel « Esperanto en Toerisme », welche uitgedeeld werd aan de congressisten.

* * *

Talrijke vragen aangaande de wereldtaal verplichten de bestuurders van het belangrijk « Brothers college » van St-Louis (Vereenigde Staten), in hun gesticht twee leerlingen van Esperanto te openen.

* * *

Esperanto maakt voortdurende vorderingen, vooral in de Engelsche zeevaart. Wij vernemen dat de officieren der « Impregnable » aan boord van hun schip een Esperantische groep geschaft hebben, en men geeft ons reden te hopen dat weldra op elke boot zonder uitzondering zich een officier en een beambte der draadloze telegrafie bevinden zullen, welke Esperanto kunnen spreken.

EN KAJ ĈIRKAŬ NIA GRUPO.

Nia jurnal, en sia nova vestilo, estas cie favore akceptata. Multaj kuragigaj kaj gratulaj letero's alvenis ĉe la redakcio de la ĉefaj belgaj kaj ĉirkaŭlandaj samideanoj. Tio montras ke ni estas sur la bona vojo. La eksterajo de nia organo estas ankaŭ kontingite zorgita: nia presisto meritas laudojn pro la bela papero kaj klaraj letero's. Nia alkoko al la geomikoj ne restis nerepondata! Multaj el ili sendis tre interesplenajn artikolojn aŭ komunikacojn, kiu laŭ la cirkonstancoj aperos en la jurnal.

* * *

Nia samideano, S^o L. Værendorck, faros flamandan paroladon pri Esperanto en la sidejo de la « Willemsfonds » Vrijdagmarkt - Marché du Vendredi en nia urbo, dimancon, 15^a de Februaro. Plie, membroj de la Genta Grupo deklamas kaj kantos esperantojn.

Ni invitas ĉiujn, esperantistojn gentajn kaj Gendbruggajn al tiu parolado, kiu komencos je la 4^a p.m.

* * *

Ni prezentas al nia kara amiko S^o Van Cleemput kaj al lia estimata edzino, niaj plej sincerajn kondolencojn pri la subita kaj neantaŭvidebla morto de ilia kara infaneto.

* * *

La kurso donata de nia simpatia kaj agema sekretario, S^o H. Petiau, finigis. Jam ni komencas propagandou por la malfermo de alia unuagrada kurso, kiu komencos Lunden, 2^a de Marto, je 7 1/2^a vespero en nia sidejo « Salle des Notaires ».

* * *

Gentaj kaj Gendbruggaj geomikoj, kiu intencas ĉesti la X^a en Parizo, koniguvino, venu iun Merkredon al la Sidejo por ke la kongresontoj povu preni aranĝojn!

ARGUSO.

Persona Propagando.

Oni diris ofte ke la propagando persona estas la plej bona, la plej efika; kaj tio estas vera. Multaj eĉ bonaj, fervoraj esperantistoj forgesas tamen tion; mi konas multajn gesamideanojn, lertajn kaj spritajn, kiu faras nenion por la propagando; kiam ili estas en aro, en kunveno familia aŭ amika, ili neniam parolas unu vorton pri Esperanto; sânas ke ili hontas esti esperantistoj; neniam ili defendas nian lingvon kontraŭ la malsprataj kontraudiroy; mi ne

timas diri ke ili metas sian standardon en sian pošon. Certe, ĉiuj personoj ne estas sufice lertaj, sufice bonparolantaj, sed tamen tio ne estas kaŭzo por perfidi sian idealon.

Mi konstatas ke tiuj gesamideanoj dividigas je du partoj: la Esperantisto kaj la ne-Esperantisto; tio ne povas esti: oni devas esti tute, en sia tuta vivo Esperantisto. Kiu do estas la konsekvencoj de tiu esperantista devo? Ĉiuj samideanoj devas ĉiuj konvinkon kun sia vivo, kun sia melio, kun sia profesio. Nun, kiel praktiki tion? Ke la komercisto prenu esperantistan nomon por sia firma, ke ili devigu siajn oficistojn, se estas eble, lerni Esperanton, ke la vendistoj havu je sia domo esperantistan elpendacon, ekz.: « En la verda stelo, kaj tiel plu; ke ĉiu samideano kiu havas nur iometan influon, uzu ĝin por propagandi Esperanton en ĉiu okazo. Ofta, tre fervoraj esperantistoj donas multan monon por la propagando, kaj ili neniam uzas sian influon, kiu estas tamen grandege. Sed antau ĉio, por ke nia propagando estu efika, ni devas ellerni tute Esperanton; tiamaniere niaj kontraudiuloj ne riproĉos al ni nian nescion en la lingvo kiu ni propagandas.

P. M.

Pri la franca vorto : « QUE »

Neniu vorto eble estas pli ofte malbone tradukata - eĉ de sufice lertaj samideanoj - ol tiu mallonga « que ».

Tiu devenas de la fakteto, ke ĝi ludas gravan rolon en la konversacio, kaj precipite de la malklaraco kaj malriĉeco de la Franca lingvo, kiu, por esprimi ofte multajn mal-similajn ideojn, en multnombraj okazoj posetas nur unu vorton. Tio estas la okazo pri « que ».

Kiam do vi devas ĝin traduki, karaj geomikoj, rememoru la konsilon gravan pri la uzado de nia lingvo: « ne traduki la laŭvorte, sed laŭ la senco! »

Mi penados, laŭ mia povo, doni al vi, per kelkaj ekzemploj, klarigon pri la maniero traduki la vorton « que » laŭ la diversaj sencoj.

I. Que = Ke

kiam ĝi estas kunjunkcio, tio estas, kiam ĝi utilas por kunligi du frazojn. Nur tiam vi povas traduki ĝin per « KE! »

Ekz.: Mi diras, KE tie ne estas vera! Lia patro opinias, KE vi venos kun mi. Ĉu vi scias, KE pluvas?

II. Que = Kiu

Kiam ĝi estas relativa pronomo, tio estas, kiam ĝi anstataŭas substantivon. Tiu okaze ĝi prenas la formojn pluralan kaj akuzativan.

Ekz.: La viro, KIU promenis tie, estas mia patro (kiu anstataŭas : viro)

Mi aĉetas la tablon, KIU vi vendis (kiu anstataŭas : tablon)

La artoj, KIU tre plaĉas al mi, estas la Muziko kaj la Pentrado (kiu anstataŭas : artoj)

Ili estas la plej sinceraj amikoj, KIU MI konas (kiu anstataŭas : amikoj)

III. Que = Kio

kiam ĝi estas relativa pronomo, sed anstataŭas la vorton « ajo » aŭ « objekto » aŭ « afero ».

Ekz.: KION vi diras? (kion = kian ajan)

KIO mankas al vi? (kio = kian aferon)

Diru tion, KION vi opinias (kion = la aferon)

IV. Que = Kiel

kiam ĝi estas adverbio en komparativo.

Ekz.: Li estas tiel granda KIEL vi.

Johano ne estas tiel saĝa, KIEL lia fratino.

V. Que = Kiom

kiam ĝi estas adverbio kaj esprimas kvanton.

Ekz.: KIOM da frankoj li jam elspezis! (Que *francs il a déjà dépensés!*)

VI. Que = Ol

kiam ĝi venas post la vorto « antaŭ ».

Ekz.: Antaŭ ĈL mi diru tion al vi,... (Avant que je vous dise cela...)

VII. Que = Kiam

kiam ĝi estas adverbio, anstataŭanta la franca vorton « quand ».

Ekz.: La tagon, KIAM vi venis ĉe min, mortis mia patrino (Le jour, que vous êtes venu chez moi, ma mère mourut)

Tuj KIAM vi estos alveninta, oni komencos (Aussitôt que vous serez arrivé, on commencera.)

La Kabulano

(De Robindra Nath Tagore.)

Eltirajo el « Orienta Almanako », vidu nian artikolon pri bibliografio.

Mia kvinjara filineto Mini ne povas vivi sen babilado. Mi vere kredis, ke neniam en la tutu vivo ŝi pasigis eĉ unu minuton, restante silenta. Sia patrino estas ofte ĉagrenata kaj volas haltigi la babilardon, sed mi ne povas senti sammaniere. Estas tiel kontraŭnature vidi Mini kvieta, ke mi ne povas suferi tion longe. Do, mia interbabiliĝo kun ŝi estas ĉiam vivoplena.

Unu matenon, kiam mi estas en la mezo de la deksepa ĉapitro de mia nova novelo, mia Mini ĉuĉelis sin en la ĉambro kaj enmetante sian maneton en la mian, diris: « Pačjo! Ramdajal, la pordisto, nomas korvon * korbon », li nenion scias; ĉu ne? »

Antaŭ ol mi povis klarigi al ŝi la filologian diferencon inter la diversaj sonoj de la hindia lingvo, ŝi komencis novajn demandojn: « Pensu do, pačjo, Bhola diras ke estas elefanto en la nubo, kiu blovas akvon el la rostro, kaj tial pluvas! »

Kaj rapide ŝangante la temon: « Pačjo! kiu estas la rilato de panjo kiu vi? »

« Estas laulega, mia karulino! » mi murmuris ne volente, sed kun grava aspekto sukcesis respondi: « Iru por ludi kun Bhola, Mini; mi estas okupata ».

Tra la fenestro de mia ĉambio mi povis rigardi la straton. La filineto sidigis ĉe miaj piedoj apud la tablo kaj ludis kvieta, tamburante sur siaj genuoj. Mi laboregis por mia deksepa ĉapitro, kie Pratap Singh, la ĉefrolulo, ekprenis Karticanatan, la ĉefrolulinon, en siaj brakoj, kaj ili ambaŭ estis forkurontaj tra la trietaĝa fenestro de la kastelo - sed subite Mini forlasis la ludon kaj ekkuris al la fenestro, kriante, « Kabulano! Kabulano! » Efektive tra la strato malsupre iris malrapide Kabulano. Li portis la vastajn vestojn de sia lando Kabulo, kun granda turbano. Sur la dorso li portis sakegon kaj en la mano vinberskatolojn.

Mi ne povas klarigi, kion sentis mia filineto vidante tiun ĉi homon, sed ŝi komencis alvoki lin laŭte: « Ho! » mi pensis, « li certe eniras kaj mia deksepa ĉapitro neniam finigos ». Ĝuste je tiu momento la Kabulano turnis sin kaj rigardis supren la knabinton. Sed kiam ŝi ekvidis lian vizagon, ŝi estis ekster si de teruro, kaj, turninte sin, forflugis post la ŝironon de la patrino. Ŝi havis la blindan kredon, ke en la sakego la grandkorpu verŝajne portis du aŭ tri aliajn infanojn kiel ŝi mem. La vendisto dum eniris tra la pordo kaj salutis ŝin ridetante.

Kvankam la situacio de miaj gecefroluloj estis tre kriza, mia unua impulso estis, tamen, halti kaj aĉeti ion, ĉar li estis alvokita. Do mi aĉetis iajn malgrandajn kaj komencis paroli kun li pri la Amir Abd-ur-Rahman, pri la Rusoj, la Angloj kaj pri la landlima politiko.

Sed forironte li demandis: Kie estas do la filineto, sinjoro?

Mi pensis, ke Mini devus forjeti la sensencan timon kaj alvokis ŝin.

Si obeis, sed ŝi staris apud mia seĝo, rigardante la Kabulanon kaj lian sakegon. Li regalis ŝin per nuksoj kaj sekvinoj, sed ŝi ne volis esti tentata, kaj nur despli forte tenis sin apud mi kaj tutaj ŝiaj dumboj pligitaj.

Ĝi estis ilia unua renkonto.

Sed unu matenon, post malmultaj tagoj, ekirante el la domo mi estas tre surprizita trovante Mini sidantan sur benketo apud la

"La Kabulano donis ĝin al mi," diris Mīni gojplena.

"La Kabulano donis ĝin al vi!," ekkriis la patrino ŝokegita, "oh, Mīni! kiel do vi kuragis preni ĝin de li?,"

Mīni, enirante samtempe, ŝirms la filineton kontraŭ la minacanta malfeliĉo, kaj komencis miaflanke esplori la aferon.

Jam ne la unuan aŭ duan fojon mi trovis, ke ili renkontiĝis. La Kabulano venkis ŝian unuan trion per prudenta subĉetajo: per nuksoj kaj migdaloj; do nun ili estis grandaj amikoj.

Ili havis serion da kuriozaj ŝercoj, kiuj donis al ili grandegan plezuron. Sidante apud li kaj desupre rigardante lian gigantan figuron, Mīni ondetojis de rido kaj komencis.

"Ho, Kabulano! Ho, Kabulano! Kion vi havas en la sakego?

Kaj li respondis kun la naza akcento de montanoj: « Elefanton ». Versajne ne estas tie ĉi granda okazo por amuzado, tamen kiel multe ili ambaŭ ĝuegis la ŝercon? Por mi tiu ĉi babilado de la infano kun la plena fremduo ĉiam enhavis ion strange kortusantan.

Nun la Kabulano, versajne, ne volante esti malfura, komencis siavide: « Fraŭlino! kiam do vi venos al la bopatro ».

La plimulto de hindaj knabinoj jam tre frue scias pri la bopatro 3). Sed ni estas iomete novmodaj kaj tial ni kaſis tiun ĉi aferon de nia lillino. Kaj Mīni estas iomete konfuzita per tiu ĉi demando. Sed si, kaſante la konfuzon, kan la spiriteesto respondis: « Ĉu vi intencas iri tien? »

Inter la samlandanoj de la Kabulano la vortoj: « Ĉe la bopatro », havas duoblan signifon. Ĝi estas eufemismo por la malliberejo, la ejo, kie oni zorgas pri ni tiel bone kaj tute senpage! Laŭ tiu signifo la forta vagema vendisto komprendis la demandon de mia filineton. « Ha! » li diris, ŝukante la pugnon kontraŭ nevidebla policisto « mi bategos mian bopatron ». Tion aŭdante kaj imagante la malfeliĉan, venkitan parencon, Mīni eksplodis de tempo al tempo per ridego kaj ŝia timiga amiko ridis kune.

Tiu ĉi estas la sezono de aŭtuno - la gusta tempo, kiam le ŝegoj de malnovaj tempoj foriris militi por la venkado - kaj mi, kvankam neniam movigante el mia anguleto en Kalkuta, karesis mian penson travojagi la tutan mondon. Eĉ aŭdante la nomon de fremda lando, mi sentis korbaton, kaj vidante fremduon en la strato mi komencis plekti teksajon de ŝongoj pri la montaroj, la valaroj, kaj la arbaroj de lia malproksima hejmo, pri lia dometo, kaj pri libera kaj sendependa vivo en liaj sovagaj loko. Versajne des pli forte la vojaĝbildoj starigis magie en mia fantazio apud mia spirita vizio, pasante kaj re-

pasante en mia penso, ĝuste pro tio, ke mi vivas tiel vegetante, ke eĉ la propono de forvojago min frapas kiel fulmofajro. En la ĉeesto de la Kabulano mi estis tuj transportata en Kabulon al la bazo de la senarboj montoj, kun la mallargaj gorĝoj, en kaj eltordigantaj inter iliaj altegaj pintoj. Tie mi vidis per la spirita okulo la kameleonon portantan la komercajojn kaj komercistaron kun turbanoj - kelkaj el ili portas strangajn malnovmodajn paſtilojn, aliaj portas laŭcojn - vojagante maſuprenante ebenojn. Mi povis vidi - sed ĝuste en momento la patrino de Mīni interrompis min plorpetante: « Gardu vin kontraŭ tio homo! »

Bedatirinde la patrino de Mīni estas tre timema virino. Kiam aji si aŭdas bruon en la strato aŭ vidas homojn proksimigantajn al la domo, si tuj konkludas, ke estas ŝtelistoj, aŭ drinkemuloj, aŭ serpentoj, aŭ tigroj, aŭ malaria, aŭ blatoj, aŭ raŭpoj, aŭ angla ſipano. Eĉ post la serto de tiom da jaroj, si ne povas kontroli sian timon. Do si estas plena de duboj pri la Kabulano, kaj petegis, ke mi ĉiam observu lin vigilente.

Mi penadis kviate moki ŝian timon, sed si turnis sin kontraŭ mi kaj serioze proponis al mi gravajn demandojn:

« Ĉu infanoj neniam estis forrabitaj? »
« Ĉu ne estas vere, ke sklavoco ekzistas en Kabulo? »

« Do, ĉu estas tro ne kredinde, ke ĝi antaŭ ĉiuj povas forporti tian maigrajnan kaj knabinton? »

Mi respondis, ke kvankam ne tute neebla, tio estas tamen treege neverſajna. Sed tio ne ŝufiſis kaj sia timo daŭris. Tamen tiu ĉi timo estas tiel nedifinebla, ke ne ŝajnis ĝuste malpermisi la viron en la domo, kaj la intimeco daŭris senĉese.

Unu fojon ĉiu jare, en la mezo de Januaro, Rahimud, la Kabulano kutimis reveni al sia lando, kaj kiam tiu tempo proksimiĝis, li estas tre okupata, irante al domo post domo, kolektante siajn ŝuldojn. Tamen tiu ĉi jaron li ĉiam trovis la tempon por iri al Mīni kaj babiladi kun ŝi. Tio ĉi ŝajnis al fremduoj, kiel se estus komploto inter ili ambaŭ, ĉar se li ne venis matene, li certe venis vespere.

Eĉ mi mem estas de temp' al tempo surprizata, renkontante subite en kiu aji angulo de malluma ĉambro la altkreskan, vastvestan, multsakan viron; sed kiam Mīni enkuris ridetante kun sia « Ho, Kabulano! Ho, Kabulano! » kaj kiam la du geamikoj tiel malsamagaj, sin sidigis kune kaj komencis sian kutiman ridardon kaj ŝerardon, mi estas ree trankvila.

(daŭrigota.)

1) « Sari » estas la tuko, kiun la hindaj virinoj portas.

2) Okana-oj aŭ duona rupio estas argenta monero ĉe ni, kiu valoras 0.33 Sm.

3) Ĉar ili edzinigas tre frue.

ROBELUS FLEURS NATURELLES

Téléphone 2410

Rue de Brabant, 15. Gand.

Estas la Vento!

« Avino » diris Rozo
Tie, en fondo de l'arbaro
Batas la voz de l'upo
Kaj la bona spinantino
Kisante, sur ŝia frunto,
la junulinon

Dolce respondas.

« Ne timu », pri tio
Infano mia

Estas la Vento! Estas la Vento!

Kiel! tio! estas la Vento?

Estas la Vento!

Dum printempo, bona patrino

Mi havas... mi ne scias kion

Kaj la delikata venteto,

Emocias, malgraŭ mi.

La najtingalo, kiu, vespere,

Tiel bele kantas,

En la granda kaſtanujo

Je mia orelo murmuras

Ke mi devas edzinigi.

Kia eraro, Infano mia!

Estas la Vento! Estas la Vento!

Aliaj? Avino? Avino? Avino?

Estas la Vento? Estas la Vento!

Alia tago Margareto

Kaj mia kuzo Ludoviko

Forkuris rapide

Aŭdante niajn paſojn

Sed - Panjo - mi certigas

Ke mi tre bone audis :

Kiso mi estas certa,

Estis prenata, kaj tuj

redonata.

Kia eraro, Infaneto.

Estas la Vento! Estas la Vento!

Nu, nu, do, Avineto

Estas la Vento? Estas la Vento!

La pasiutan semajnon

Tre malfrue vespere

Rozeto de l'Arbaro

Decas, tute malrekonta

El kie do vi venas,

Petolulino? En tia vestaĉaro

Ah! respondas kun naiva

mieno

la ĉarmulino, mia vorte

Patrineto, Estas la Vento,

Estas la Vento!

Ah! diris l' avino

Estas la Vento? Estas la Vento!

CHOCOLAT WAUTERS

Le meilleur!

ESPERANTAOJ AĈETEBLAJ CE NIA GRUPO.

1. Vortaroj, gramatikoj kaj libroj ĉiujspecaj, je diversaj prezoj.
2. Serio da 10 belaj ilustritaj poštarkoj diversaj, vidajoj de Gento; Prezo: 0.50 fr. po serio.
3. Poštuketoj, laveblaj; Prezo: 1 franko po tuko.
4. Broſoj, ringloj, k. t. p. ĉiujspecaj, je diversaj prezoj.
5. Imapo ĉiujn ĉiunareojn, Prezo: 0.20 fr. po cento.

Ni konsilas ege al niaj gesamideanoj uzi tiujn esperantaojn; oni bonvolu turni sin al nia sekretario aŭ bibliotekisto.

JIEL Moutre de précision
J. LANGEN
Rue de la Catalogne, 1, Gand.

Havebla ĉe la Redaktejo:
En vente au bureau de la Rédaction:
Te verkrijgen op het bureel van het Tijdschrift:

Spraakleer
en Oefeningen der Hulpwereldtaal
ESPERANTO

door MICHEI SEBRUYNS
Prézo: 1 franko, poštmandato nukurante ĉiujmarkoj.
Prix: 1 franc, contre mandat ou timbres-poste.
Prijs: 1 frank, tegen mandaat of postzegels.

Bibliografio.

Historio de Esperantista Movado en Saratov (1887-1912) Tradukita el la rusa lingvo de Dr. N. A. Kabanov. Prezo 30 sd. Eldonajo de: Esperanta Biblioteko de Georg Davidov, Saratov, Ruslando.

Tre interesaj libretoj, kies enhavo montras kion povas laborem kaj persistemo en nia movado. Ne nur por Rusoj, sed por ĉiuj Samideanoj la historio de la Esperantista Movado en Saratov estas leginda kaj lerniga; ĝi enhavas utilgajn konsilojn pri la propagando de nia Movado kaj Lingvo. La verkoj kiel ĉiuj kiam ĉidonas la biblioteko de Sr. Georg Saratov, estas bele presitaj, ilustrata per multaj portretoj de rusaj pioniroj kaj bildoj de grupoj; sed, la ĉela afero estas, ke la stilo estas pura kaj preserojo maloftaj!

La unuhora revfeliĉa dialogo ludebla el la hispana verko el la Rapida Teatro de Jacinto Benavente; esperante tradukita de Angelo Novejarque kaj F. Amparito Benet. - Eldonejo: Tipografia Moderna, a cargo de M. Gimeno, Avellanias 11. - Prezo ne montrita.

LA SEMANTO.

AUX NOUVEAUTES

AU COIN DE RUE

Rue des Champs, Gento.

TELEFONO 589

VESTFAREJO POR VIROJ KAJ INFANOJ

Laŭmezuraj vestaĵoj post kelkaj horoj.

ONI POVAS PROVI DU HOROJN POST LA MENDO.

Altrancado kaj fasono zorgita.

Granda sortimento da ĉemizo, kolumoj, Kravatoj, Ŝtrumpoj, Gantoj, Ĉapeloj kaj korpvestaĵoj.

Pharmacie

DE MOOR

Arthur DE PANNEMAEKER, Successeur

Gand, 34, Rue de Bruges 34, Gand.

Generala deponejo de ĉiuj specialejoj belgaj kaj fremdaj.

Generala deponejo de la Théobroma

OS. DUPONT, 2, Rue des Foulons, coin de la rue Magelein, GAND.
SPECIALITE de CONFEXIONS pour DAMES,
Costumes Tailleurs sur mesure, coupe et façon irréprochables.

TÉLÉPHONE 1943

Imprimerie
TH. HEMELSOET & FILS
Succ. CH. GILLES-FRETIN
GAND - 20, Rue Neuve S^e Jacques - GAND

Travaux d'impression
en typ- litho- et chromolithographie
Atelier spécial de Registres

RONEO 1919.

Gand, 20 Rue aux Vaches 20, Gand.
Machines à écrire, à reproduire
à copier, à dicter,
classement vertical. - Fournitures.

Quincaillerie - Serrurerie - Ferrierie - Ferblanterie - Cuivreerie
OUTILLAGE — ARTICLES DE MENAGE

E. VERLENT-DUQUESNOY
GAND, 10, Place de l'Escuse. — Sluizeken, 10, GENT

En face rue des Remouleurs — Rechtover de Slijpstraat

“ RAPIDE ”

ARTICLES
Bouchers et Charcutiers

SERRURES “ YALE ”

SORBETIÈRE

HACHE VIANDE

Articles Americains

Baskulen, Weegschalen, Gewichten

de beste & de goedkoopste

HOEDENMAKERIJ

Machielis - Pelleman

Gent, 6, Gouden Leeuwplaats, 6, Gent.

ZIJDEN- VILTEL- & STROOIHOEDEN, PANAMAS.

Engelse Auto- en Lakenmutsen.

Regenschermen — Wandelstokken — Regenmantels.

Juffer- en Kinderartikels. - Rouwbanden.

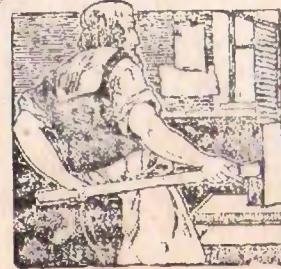
La bière de la brasserie
VERMANDERE
est excellente !
Elle est garantie purs malt et houblon.
Bière double et simple (bière de ménage)
livrée en fûts.
Rue de la Bienfaisance, 85, Gand.
(Porte d'Anvers.)

VISITEZ
le plus vaste établissement
de la ville,

GRAND BAZAR du Marché aux Grains, à Gand.

Tous articles de luxe et d'utilité.
Entrée libre. — Prix fixe.
Téléphone 1685.

Imprimerie "LA TOUR ROUGE",
F. & R. Buyck Frères

— 59 —
Rue St-Georges
— Téléphone 616 —
COUPURE, 39
— Téléphone 645 —

Fabrique Spéciale de Registres Privés

Si vous voulez être servi en confiance adressez-vous à la maison GROENHAGEN-VAN LOO Rue du Serpent, 17, horlogerie Allemande

"PLUMET,"
La plej bona el la digestivaj likvoroj
— CIE ACETEBLA —

Distilejo de bongustaj likvoroj "LE PLUMET,"
14, Place St-Bavon — St-Baafsplaats, 14,
TELEFONO 2093.

— GAND — GENT. —

Fumeurs ! adressez-vous à la maison

VITA

Gand, 77, Rue des Champs, 77, Gand.

= TABACS & CIGARES =

Articles de tout premier choix.
Goûtez le tabac VITA - APPELTERRE ou SEMOIS au K° ou en petits paquets AROME SUPÉRIEUR.

APPRENEZ L'ESPÉRANTO PARCE QUE :

1° L'Espéranto est la langue internationale auxiliaire qui vous permettra de communiquer avec tous les peuples étrangers sans qu'il vous soit nécessaire d'apprendre les langues modernes, d'une étude si difficile.

2° L'Espéranto est déjà connu d'un nombre considérable de personnes; il se répand de plus dans tous les pays du monde.

3° L'Espéranto est TRÈS FACILE; tout homme peut apprendre à l'écrire en QUELQUES SEMAINES et à la parler en 3-4 mois.

DES COURS D'ESPÉRANTO ont lieu à la "Salle des Notaires," Le LUNDI à 7 1/2 heures du soir. — Le MERCREDI à 8 heures du soir.
à Ledeburg : (Ecole Communale des garçons); Le LUNDI à 7 heures du soir.

à Gendbrugge, (Snoekzaal) Rue du Brochet: le LUNDI à 6 1/2 h. du soir.
Le DIMANCHE à 10 heures du matin (Ecole Communale des garçons.)

CHEMISERIE & LINGERIE J. ČEMISEJO & TOLAJEJO
A. VERBEKE, rue courte de la Monnaie, 2, GAND.
Cols, Cravates, Manchettes, Kolumoj, Kravatoj, Manumoj
CORSETS P.D. KORSETOJ P.D.
Blouses noires & de fantaisie Nigraj kaj fantaziaj Bluzoj.

WINTERGARTEN

Quai des Tonneliers.
Music-Hall
Cinéma
Variétés

Ouvert tous les jours à 3 heures.

Dimanche, Lundi, Jeudi & Vendredi,
les artistes se produisent en matinée.

Spectacle strictement de famille.

Grands Magasins du BEFFROI

6 & 8, rue COURTE des Chevaliers
et rue HAUT - PORT, 31-39,
GAND.

Maison Van Theluwe

SOIERIES,

Téléphone 1632

Lainages - Rubans - Velours.

PASSEMENTERIES - DENTELLES.

Fournitures pour Tailleurs et Tailleuses.

Envoi d'échantillons sur demande

Pâtisserie L. BRESOU

GAND, 22-24, Rue Magelein, 22-24, GAND.
MAISON FONDÉE EN 1840.
Spécialités pour Lunchs et Diners. — Téléphone 679.
TEA - ROOM, consommations de 1er choix.

AU BON GOUT

Nouveautés et Lainages pour Dames
Spécialité de

Blouses, Peignoirs et Jupons,

Ep^{se} De Groote - Van de Velde

Rue Digue de Brabant, 28, Gand.

Nouveau Cours d'Esperanto

Tous les LUNDIS à partir du 2 MARS PROCHAIN
Cours complet en 12 leçons.

LEERT ESPERANTO OMDAT:

1° Het Esperanto de wederlandsche hulptaal is die u de gelegenheid zal geven met alle vreemde volkeren te onderhandelen zonder dat het daarom noodig zij de hedendaagsche zoo moeilijke talen aan te leeren.

2° Omdat het Esperanto reeds gesproken wordt door een vrij aanzienlijk getal personen; het verspreidt zich meer en meer in alle landen der wereld.

3° Het Esperanto is ZEER GEMAKKELIJK; elkeen kan lezen en schrijven na EENIGE WEKEN en spreken in enige maanden.

ESPERANTO LEERGANGEN grijpen plaats: Notarissenzaal:

De MAANDAG om 7 1/2 ure 's avonds. — De WOENSDAG om 8 ure 's avonds.

te Ledeburg: (Jongens gemeenteschool):

De MAANDAG om 7 ure 's avonds

te Gendbrugge (Snoekzaal) Snoekstraat: de MAANDAG om 6 1/2 u. 's av.

De ZONDAG om 10 uren 's morgens (Jongensgemeenteschool)

Boek- en Steendrukkerij PAUL TEURREKENS, Kerkplein, 5, Gendbrugge.

CORDONNERIE
MOENAERT & FAUCONNIER
Rue de l'Ecole, 38, Mont St-Amand.
Réparations en tous genres. — Chaussures sur mesure.

Spécialité du
Beau Vêtement
sur Mesure et Tout-fait
NEW ENGLAND
31, Rue aux Vaches, 31,
Coin rue du Gouvernement, GAND.
Téléphone 1618
GRAND ASSORTIMENT
de Vêtements tout - faits
pour Cérémonies.

Le « NEW ENGLAND » exécute du jour au lendemain, d'une façon parfaite, toute commande urgente pour deuil ou voyage.
Vente exclusive des Malles Cook.
ARTICLES DE VOYAGE.

HOTELO GANDA
KAFEJO — RESTORACIO
Brabantdam, 17 - 19 - 21, Vlaanderenstraat, 48, GENT.
TELEFONO 1050.

Plej novaj instalajoj unuarangaj.
TRE KOMFORTAJ ĈAMBROJ DE FR. 3.00
Tagmangoj kaj vespermangoj je liksaj prezoj kaj je la karto
Pensiono. - Prizorgita kuirejo

Posedanto G. STENGER

PARAPLUIES, PARASOLS, CANNES
Maison ROOSSEN-DE MEYER
RUE DE FLANDRE, 68, GAND

Maison de confiance fondée en 1874

Spécialité d'articles de luxe et fantaisie.

Choix immense — Prix modérés.

INSTRUMENTS de MUSIQUE
en tous genres
et Machines Parlantes
Maison L. ROOMS - MAES
Gand, 6, Rue de Flandre, 6, Gand.

Grande Droguerie-Epicerie centrale
Jos. COLLIN
Digue de Brabant, 30, GAND
Téléphone 892.

Spécialité de Cafés fins
BIERES -- VINS -- LIQUEURS
Articles de toilette - Parfumerie
BROSSES - NATTES - ARTICLES de NETTOYAGE
Tickets d'escampte 2% Agent de la Cie VICHY.